

ները թիչ մը ժամանակ եւս թողով, որ պէս զի դիտեն թշնամւոյն ընկիւրը: Գաղղիացիք բարձունքներէն իջան պատերազմի դաշտը և զայն բռնեցին: Երկու կողմանէ ալ զրիթէ հաւասար կորուստ եղիք էր: Պրուսիացւոց կողմանէ մեծեր էին 2 սպայք և վիրաւորուէր էին 73 զինուորք. իսկ Գաղղիացւոց կողմէն մեծեր էին 6 զինուորք և 67 վիրաւորք:

Այս փոքր զուպարածը, որ կերպով մը ի գործ դրուեցաւ, կ'ըսուի, գաղղիական անհամբերութիւնը գոհացնելու համար, իբր սկզբնական մեծ յաղթութիւն մը հռչակուեցաւ, յորում կայսերազուն իշխանը « որ անցեր էր հրոյ մկրտութենէն », ստացաւ զինուորական մետալը: Պարիս խնդութեամբ ոտք ելաւ և լրագիրք մեծ գրերով հռչակեցին « Սաարբրուքէնի յաղթութիւնը: Սաարբրուքէն նորէն գաղղիացիք ըսողքը մը եղաւ: Սաարի փառաւոր հանրածիտյն բովըք, Գաղղիացւոյն է ալ, Սաարբրուքէն առաջին կայսրանն է, փութով պիտի հասնիւք ի վերջինն՝ որ է Բէռլին »: Դապուլտէն Գ. առ կայսրուհին գրած նամակին մէջ կը պատմէ կայսերազուն իշխանին աներկիւղ արութիւնը զնդակաց ներքեւ, և « հրատփիւս (Միթրալիոզ) թնդանօթին առաջին զարմանալիքները »: Կայսրը գոհ Սաարբրուքէնի զուպարածէն և բարոյական արդիւնքէն, դարձաւ ի Մէց:

Հ. Մ. Վ. ՆՈՒՐԻՒԱՆ

ՀՕՐՍ ԲԱՆՏԸ

Դեռ փոքր էի. — եկայ թղթի, մննաւոր,
 Մուք զընդամեղ մէջ աչքի:
 Մայրս հիւանդ էր. — կը շըրջէի նա ազատ
 Մէջանդ բանտի և մահէի:
 Լուր արւին թեզ. — եկար առջեւը զըրան
 Վանդակապատ, որ — ոճի՛ր —
 կը բաժնէր մեր ողջագործու՞մը կըզկամք:
 Եկար անխօս, վըշտակիր:
 Ո՛րքան նիւշար էիր և ո՛րքան աչքերդ
 Ծարաւ էին արեւու:

Մորուքի տակ, կարծես ոսկրի վրայ բուռած,
 Ո՛վ հայր, մեռել մ'էիր դու:
 Նըշմարեւոյ պէս զեւ ժողովել ըսկըսար,
 Բայց այդ ժողովուր բարի՛:
 Այդ սուտ ժողովուն էր նուռնֆար մը ծագկած
 Լըճի մը վրայ արտասրի:
 Կարկանդակի սեւ վանդակին ետեւէ
 Շըրթունքներդ իմ շըրթնակուն:
 Բայց իրարու անոնք, աւազ, լըհասած՝
 Մեր համբոյրքին զոգոջուն՝

Միտմանակ կզան սորան և դազազ, —
 Ո՛հ, պիտի սրջափ թեղի
 Բաղձոյի տալ ընդշրթումի մը մէջ տաք՝
 Աղատ աշխարհը դուրսի,

Եւ իմ փոքրիկ բիրերէս ցու բիրերուդ
 Տեղալ երկինքն անասման,
 Սըրտէս սըրտիդ պարպել բուր սրերս այն՝
 Որ արեւու տակ անցան:

Մուք բանտիդ մէջ գարնան վարդերը ամբողջ
 Պիտի լեցնել ուզէի,
 Կամ ճիւղ հասակն ու սպազան հասակն
 Պիտ՛ հոն թաղել ուզէի:

Ո՛վ աբիուր ժամ. — թեղ մի առ մի պատմեցի
 Սեւ վիզակները մեր տան,
 Հանիին մահն, ու հիւանդ մոր հազը խուլ
 Լրուսթան մէջ զիշերուան:

Ըսի թէ մեր տանիքին վրայ, լուսնին տակ,
 Բուերը պար կը բռնեն,
 Թէ այս տարի մեր վարդենին լորացաւ
 Գեղեցիկօցին խորակէն:

Կը լրուցիր դեւ և հարցում կ'ընէիր,
 Երբոր հրաման մը վայրի,
 Կոյր շըրաման մ'եկաւ ըզմեղ բաժնեւու...
 Դարձար... առանց համբոյրքի...

Ու եւ երկար ետեւէդ պիշ նայելով,
 Հայր իմ, մինակ, հոն լացի՛,
 (Մինչ կուրծքիս տակ բաշ կը թօթուէր Ո՛ր մը նոր)
 Սիրաս աչքերէս քամեցի: —

... Ո՛վ կեանք սիրոյ, լանջ ջըրտիքի, սիրտ փուշի,
 Ո՛վ անկըթուած իսկութիւն:

Արեւուն քոր հասանքներուն զեմ զոցուած
 Ո՛վ երակներ ազդուան,

Տեսայ որ ձե՛զ հետ, ձեզի հետ խըրեցան
 Ոճրի մը մէջ, արտաւած ՚,
 Սուրբերն ամէն կրօնքի, ամէն շուշաններ
 Եւ Յիսուաներ մասնւնած: —

ԳԱՆԻԿԼ ՎԱՐՈՒԹԱՆ

1. Ոճրի մը զո՛հ եզան: